

اعتمادسازی و اخلاق حرفه‌ای

هدایت اخلاق در عصر پیچیدگی و

تغییر دیجیتال: برگزیده‌های رویداد

Brian Friedrich, Laura Friedrich

فناوری یک شمشیر دو لبه است

• بسیاری از فناوریها، پیچیدگی و چالشهای اخلاقی به وجود می‌آورند، اما اگر درخواستهای مناسبی را مطرح کنیم، ابزاری نیز برای مدیریت این موقعیتها فراهم می‌کنند. **جانبداری و اطلاعات نادرست یا اشتباه باید مدیریت شوند**

• شناسایی و کاهش جانبداری و اطلاعات نادرست یا اشتباه در راستای تصمیم‌گیری اثربخش الزامی هستند. **جانبداری در افراد وجود دارد؛ به همین ترتیب سامانه‌ها و الگوریتمهایی که بر این اساس توسعه یافته‌اند نیز دارای جانبداری هستند.**

تغییر در الگوی شایستگی الزامی است

• طرز فکر حرفه‌ای مناسب برای حفظ مربوط بودن حسابداران حرفه‌ای ضروری است.

• هر چند که شایستگی فنی به وضوح اهمیت دارد، اما مهارت‌های حرفه‌ای، ارزشها، اصول اخلاقی و طرز فکرها باید در صحنه اصلی قرار گیرند؛ به‌ویژه این‌که فناوری وظایف فنی بیشتری را دربر می‌گیرد.

بروس کارترایت (Bruce Cartwright)، حسابدار رسمی (CA) و رئیس انجمن حسابداران رسمی اسکاتلند و **چارلز آنتوان سنت ژان (Charles-Antoine St-Jean)**، حسابدار

انجمن حسابداران حرفه‌ای خبره کانادا (CPA Canada)، **انجمن حسابداران رسمی اسکاتلند (ICAS)** و **فدراسیون بین‌المللی حسابداران (IFAC)** در ۲ فوریه ۲۰۲۱ با همکاری یکدیگر میزگردی برگزار کردند که نزدیک به ۱۰۰ سخنران تاثیرگذار از سراسر حرفه حسابداری و از سراسر جهان را گرد هم آورد.

یک مقاله از پیش توزیع شده روشنگرانه، مفاهیم اصلی را فراهم و برای این رویداد زمینه‌سازی کرده است، با تاکید بر موضوعهای مهم زیر:

سازمانها با مشکلات پیچیده روبه‌رو هستند

• پیچیدگی یک مشکل جدید نیست، اما از طریق **درهم‌ریختگی فناوری^۱**، افزایش وابستگی و افزایش انتظارات اجتماعی تقویت می‌شود.

• **پیچیده^۲ و بغرنج^۳** یکی نیستند، و تمایز بین آنها اهمیت دارد. تمایز مربوط به نوع است، نه درجه: «پیچیده» به معنای «بغرنج‌تر» نیست.

عصر دیجیتال، کمک می‌کند.

او در این نشست، نمایندگان را ترغیب کرد تا فرضیه‌ها و الگوهای فکری خود را زیر سوال ببرند تا به‌گونه‌ای دیگر فکر کنند تا ضمن پرهیز از اعتماد به نفس بیش از حد، بی‌اطمینانی در شرایط پیچیده را بهتر مدیریت کنند.

رهبری اخلاقی برفراز حرفه‌ها

جان سی‌هاونز (John C. Havens) (مدیر اجرایی بخش ابتکار جهانی اخلاق برای سامانه‌های خودکار و هوشمند **موسسه مهندسان برق و الکترونیک (IEEE)**))، گفت که همه حرفه‌ها باید از همان ابتدا برای توزیع و طراحی اخلاق در سامانه‌های خود اقدام کنند؛ نه این‌که، به‌دنبال پیامدهای اخلاقی، در این مورد بیندیشند. وی به مشکلاتی که با آشکار شدن نقایص اخلاقی پس از سرمایه‌گذاری درخور توجه در سامانه یا در الگوی اولیه، به‌وجود می‌آید اشاره کرد. برای این‌که طرح همسو با جنبه‌های اخلاقی باشد لازم است که از پیش بر مبنای ارزشهای استفاده‌کننده نهایی مشخص شود که موفقیت واقعی چگونه خواهد بود، و سنجه‌ها به‌گونه‌ای تعیین شود که نه تنها مزیتها، بلکه آثار زیست‌محیطی و اجتماعی به‌طور مناسبی اولویت‌بندی شوند. این شیوه طراحی با ترسیم مجموعه متنوع‌تری از دیدگاه‌ها و ضوابط، موجب افزایش نوآوری می‌شود.

آموزش و یادگیری حرفه‌ای در عصر دیجیتال

آن ماری ویتاله (Anne-Marie Vitale) (رئیس شورای بین‌المللی آموزش حسابداری فدراسیون بین‌المللی حسابداران) به نمایندگان یادآوری کرد که آینده همین الان است و انتظار می‌رود که سرعت تغییر ادامه یا افزایش یابد و انتظار می‌رود که بسیاری از نقشهای حسابداری سنتی، کاهش یابد.

الزامهای شایستگی همانند الزامهایی که در استانداردهای بین‌المللی آموزش وجود دارد، بر مهارتهای مورد نیاز برای انتقال و کیفیت بخشیدن به بسیاری از نقشهای جدید و هیجان‌انگیز تمرکز دارند که در حال شکل‌گیری هستند. رشد مهارت، فرایندی اجباری و مستمر است؛ زیرا تغییرهای

رسمی و عضو سازمان راهبرد امور مالی انگلستان (FCA) و رئیس انجمن حسابداران حرفه‌ای خبره کانادا، با سخنان مقدماتی خود رویداد را آغاز کردند

ساختار این رویداد حول **نشستهای انگیزشی**^۴ کوتاهی بود که توسط سخنرانهای سرشناس از جمله **گورد بیل (Gord Beal)**، عضو انجمن حسابداران حرفه‌ای خبره کانادا، حسابدار رسمی، نایب رئیس بخش تحقیقات، پشتیبانی و ارشاد انجمن حسابداران حرفه‌ای خبره کانادا و **جیمز باربور (James Barbour)**، حسابدار رسمی و مدیر و رهبر سیاسی انجمن حسابداران رسمی اسکاتلند، برگزار شد.

این نشستها با گفتگوی گروهی نمایندگان نشستهای جانبی آغاز و نتایج حاصل از آن با همه نمایندگان به‌اشتراک گذاشته شد.

نشستهای انگیزشی

هدایت اخلاق در عصر پیچیدگی و تغییر دیجیتال
برایان فردریش (Brian Friedrich) (عضو هیئت استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران) و لورا فردریش (مشاور فنی هیئت استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران)، اعضای انجمن حسابداران خبره کانادا و نویسندگان مقاله روشنگرانه، با اشاره به موضوعهای ذکر شده در این مقاله، نکته‌های برگزیده آن را ارائه دادند.

آن‌ها پرسشهای مهم پیش‌آمده را مطرح کردند و نمایندگان را به‌چالش کشیدند تا به راهکارهای عملی پیش‌رو برای حرفه بیندیشند. این بررسی، زمینه کلی برای دیگر نشستهای انگیزشی و گفتگوهای جانبی را فراهم آورد.

تصمیم‌گیری و تفکر انتقادی در دنیای داده‌محور

در این نشست، دکتر **پیتر تینگلینگ (Peter Tingling)** (دانشیار در رشته سیستمهای مدیریت (MIS) در دانشگاه **سایمون فریزر (Simon Fraser)**) به تفاوت میان مدل‌های بسیار سخت و پیچیده پرداخت، مدلهایی از تفکر و تصمیم‌گیری را شرح داد که به‌طور معمول وجود دارند، اما بعضی از موارد دچار نقص هستند و به بررسی لزوم استدلال منطقی و تفکر انتقادی پرداخت که به ما در مدیریت چالشهای

**حسابداران حرفه‌ای باید بتوانند
انتقادی بیندیشند و از جنبه اخلاقی استدلال کنند
کنجکاو باشند و برای مدیریت پیچیدگی و
استفاده از فرصت‌ها و خواسته‌های جدید
به‌طور موثر همکاری کنند**

موفقیت الزامی است.

**فناوری‌های دگرگون‌ساز - پیامدهای اخلاقی برای
سازمانها**

جان کر (John Kerr) (رئیس شرکت تجاری کین و کارتا (Kin&Carta)) بحث خود را با اشاره به اثر کلیتون کریستنسن (Clayton Christensen)، نویسنده کتاب دشواریهای مبتکران ارائه داد.

جان کر در مورد ابعاد مهم فناوری دگرگون‌ساز صحبت کرد که بر نحوه ایجاد اصول اخلاقی بنیادین در سازمانهای ما تاثیرگذار است؛ مانند سرعت، مقیاس، دامنه، پیچیدگی و نوآوری و تاثیر مالی برای بنیان‌گذاران، سرمایه‌گذاران و کارمندان.

وی هشدار داد که روحیه «حرکت سریع و توقف اوضاع»، می‌تواند منجر به عواقب ناخواسته وحشتناکی شود و پیشنهاد کرد که حسابداران حرفه‌ای می‌توانند با کمک به تهیه چارچوبی برای کاهش سرعت تصمیمها و اطمینان یافتن از این که اصول اخلاقی سازمان از مواردی نیست که در هنگام حرکت سریع دچار وقفه شود، به خوبی به سازمان کمک کنند. او همچنین تاکید کرد که شجاعت اخلاقی و فرهنگ سازمانی قوی برای سازمان الزامی است تا اطمینان پیدا شود که نگرانیها رفع شده و به یقین به آنها رسیدگی شده است.

گفتگوهای جانبی

در گروه‌های جانبی، نمایندگان به پرسشهایی رسیدگی کردند درباره این که چگونه این حرفه با توجه به دنیای در حال رشد

فناوری بر کارهایی که حسابدار حرفه‌ای انجام می‌دهد، نحوه انجام آن، و نحوه یادگیری، تاثیرگذار است. آن ماری ویتال به بیان امکانی پرداخت که واقعیت مجازی در کمک به حسابداران حرفه‌ای تازه‌کار و باتجربه در ایجاد مهارت‌های توانمندسازی فراهم می‌سازد.

طرز فکر حسابدار حرفه‌ای آینده

آلیس دیکین (Alice Deakin) (مدیر اجرایی یادگیری در انجمن حسابداران رسمی اسکاتلند) بر اساس ایده‌هایی که آن ماری ویتال به اشتراک گذاشت، نقشهای حسابداران حرفه‌ای در آینده، طرز فکری که برای پیشرفت در این نقشها الزامی است و آن چه که سازمانهای حرفه‌ای حسابداری برای حمایت از حسابداران حرفه‌ای می‌توانند در حال و آینده انجام دهند را باز کرد.

خواسته‌های اجتماعی و فناوریهای در حال تحول، فرصتهای درخور توجهی را ایجاد می‌کنند؛ هر چند که مطمئن نیستیم نقشهای آینده ما چه خواهد بود، اما می‌توانیم به شکل دهی آینده کمک کنیم و مهارت‌هایی را ایجاد کنیم تا در نقشهای جدید به خوبی در خدمت ما باشند.

طرز فکر ما باید به گونه‌ای باشد که بدون شک، بی‌اطمینانی را بپذیرد تا به‌طور مداوم در هر مرحله و به هر شکل ممکن به دنبال یادگیری باشد.

در هماهنگی با بیانیه نقش و طرز فکر هیئت استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران (IESBA)، وجود شجاعت اخلاقی و حفظ ذهنی پرسشگر که با اطلاعات تولیدشده توسط انسان و سامانه هدایت می‌شود، در کسب

کوین دانسی (Kevin Dancey) مدیر اجرایی ارشد فدراسیون و حسابدار رسمی سازمان راهبرد امور مالی انگلستان جمع‌بندی بسیار خوبی برای خاتمه این میزگرد ارائه داد و بر اهمیت ادامه کار حرفه در این زمینه تاکید کرد.

گامهای بعدی

به دنبال این رویداد، مجموعه‌ای از مقاله‌ها نوشته شد که تا موضوعهای مهم ارائه‌شده در مقاله روشنگرانه را به‌طور کاملتر بررسی کند، دیدگاه‌ها و توصیه‌های نمایندگان حاضر در این رویداد را به‌صورت کاملتر به‌اشتراک بگذارد و رهنمود عملی برای حسابداران حرفه‌ای و سازمانهای حرفه‌ای حسابداری ارائه دهد؛ به‌گونه‌ای که موجب تکامل حرفه در راستای رفع نیازهای متغیر ذینفعان شود. این مقاله‌ها همچنین از کار مداوم کارگروه فناوری هیئت استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران و دیدگاه‌های متنوع ذینفعان که از طریق اطلاع‌رسانی اقدام فناوری گردآوری شده‌اند، آگاهی دادند.

این مجموعه، موضوعهای به‌هم پیوسته اما متمایز زیر را شامل می‌شود که موضوعهای میزگرد را ادامه می‌دهد:

- پیچیدگی و حسابدار حرفه‌ای،
- فناوری یک شمشیر دو لبه است،
- شناسایی و کاهش جانبداری و اطلاعات اشتباه یا نادرست، و
- طرز فکر و توانمندسازی مهارتها.

این مقاله‌ها از طریق فدراسیون بین‌المللی حسابداران، انجمن حسابداران خبره کانادا و انجمن حسابداران رسمی اسکاتلند، با انتشار اولین مقاله در ماه مه ۲۰۲۱ در دسترس خواهند بود.

پانوشتها:

- 1- Technological Disruption
- 2- Complex
- 3- Complicated
- 4- Spark Sessions

منبع:

. Friedrich, B., **Ethical Leadership in an Era of Complexity and Digital Change: Event Highlights**, IFAC, MAY 12, 2021

می‌تواند پیشرفت و تضمین کند که ما به‌عنوان رهبران اخلاقی و مشاوران مورد اعتماد می‌توانیم در راستای تداوم استحکام ارزش پیشنهادی حرفه، همچنان مربوط بمانیم. ایده‌ها گسترده و متنوع بودند، اما چندین موضوع به‌دست آمد:

• انتظارات اجتماعی و فناوریهای نوپدید و دگرگون‌ساز عوامل اصلی بی‌اطمینانی، پیچیدگی و تغییر در اولویتهای سازمانی هستند.

• نقش حسابدار حرفه‌ای همچنان گسترش می‌یابد. هنگامی که توانایی خودکارسازی در انجام وظایف فنی بیشتر می‌شود، حسابداران حرفه‌ای بیشتر در خصوص تفکر راهبردی، مدیریت انتظارات پیچیده و متناقض، مدیریت بی‌اطمینانی و بحران و نشان دادن رهبری و نظارت مستحکم، فراخوانده می‌شوند.

• حرفه برای پاسخگویی به نقشها و چالشهای جدید، باید اطمینان پیدا کند که حسابداران تازه‌کار و با تجربه دارای مهارتهای فنی مناسب، از جمله تفکر داده‌ها و سامانه‌ها هستند، که بخشی از برنامه‌های حرفه‌ای سنتی ما نبوده است. مهمتر از همه این که، حسابداران حرفه‌ای باید بتوانند انتقادی بیندیشند، از جنبه اخلاقی استدلال کنند، کنجکاو باشند و برای مدیریت پیچیدگی و استفاده از فرصتها و خواسته‌های جدید، به‌طور موثر همکاری کنند. همچنین باید میان این مورد با درک عناصر مهمی که حرفه از آن جهت‌ها مورد اعتماد است، یعنی مدیریت ریسک، سنجش دامنه وسیعی از عوامل، و کنترل و تایید داده‌ها توازن ایجاد کنند.

• سازمانهای حرفه‌ای حسابداری در اطمینان از این که استانداردها، برنامه‌های آموزش حرفه‌ای و منابع اعضا از توازن مناسب بین مهارتهای فنی، توسعه شایستگیهای توانمندساز و تضمین رعایت الزامهای پیرامون شفافیت و پاسخگویی پشتیبانی می‌کنند، نقش مهمی ایفا می‌کنند. برای اثربخشی آنها، باید به‌گونه‌ای به اعضا اطلاع‌رسانی شود که منجر به پذیرش حقیقت در میان اعضا در همه نقشها شود.

• حرفه حسابداری باید جسور و آینده‌نگر باشد تا در این دوره‌های به‌سرعت در حال تحول، پیشرفت کند و بتواند قدرت عصر دیجیتال را به کنترل در آورد، بدون این که مسئولیت پایش منافع عمومی را از دست بدهد.